

men maa da strax komme med nogle andre foreløbige Bemærkninger, som hidrøre fra den Skikkelse, hvori Sagen er kommen til os fra det andet Thing. De ere af den Bessaffenhed, at de vedrøre hele Forhandlingsmaaden i dette Thing, og derfor troer jeg at burde anføre dem strax. Det er det høitærede Thing bekiendt, at det ærede Ministerium begjærte et ubetinget og uforbeholdent Samtykke til det forelagte Udkast i det andet Thing, men at det fik et betinget Samtykke. Jeg troer, at det er nødvendigt for dette Thing strax fra Begyndelsen af at betragte den Betingelse, der er stillet, og som bliver at tage under Overveielse ved denne høist vigtige Sag. „Rigsdagen“, siges der, altsaa dette Thing med, „har fundet, at det maatte ansees som en Selvfølge, at den derved (Det er ved Loven af 29de August 1855) tilstgæede Indfrænkning af den danske Grundlovs Virksomhed kun kan gjælde saalænge, som Fællesforfatningen bliver opretholdt i anerkjendt Kraft og Virksomhed“. Der synes altsaa her at forudsættes tvende Ting: for det Første, at en Eventualitet kunde indtræde, hvorved den Fællesforfatning, som nu tilstgæes indført, kunde træde ud af Kraft igjen; og dernæst, at da den danske Grundlov af 5te Juni 1849 uden videre skulde kunne træde i Kraft igjen. Det har jeg ikke kunnet forstaae. Det forekommer mig, at, efterat Loven af 29de August 1855 er udkommen, saa maa den danske Grundlov af 5te Juni 1849, dens Indflydelse paa alle Fællesanliggender ophøre, saasnart en Fællesforfatning er traadt i Kraft. Skulde det Tilfælde, som jo hører ind under de Eventualiteter, der ere indenfor Mulighedens Grændser, som den ærede Kultusminister har sagt, men som ikke ere sandsynlige, — skulde et saadant Tilfælde indtræde, kan jeg ikke see rettere, end at den danske Grundlov, hvis den atter skulde være gjældende Regel, maatte indføres igjen paa samme Maade, som den er sat ud af Virksomhed med. Hensyn til Fællessager, altsaa overensstemmende med Grundlovens § 100; jeg kan ikke see rettere, end at, naar en Lov bliver ophævet ved en anden Lov og denne anden Lov da ogsaa bliver ophævet, begge Love da ere ophævede; den første kan ikke træde i Kraft igjen.

Hvis man havde en Lov om Høvet, en anden Lov, hvorved dette blev afløst med en Pengeafgift, og denne anden Lov blev ophævet ved en tredje Lov, saa kunde deraf ikke følge, at Loven om Høvet igjen var indført; der vilde deraf kun følge, at saavel Høvet som Pengeafgiften vare affastede, og intet Andet. Ganske paa samme Maade troer jeg, at det forholder sig i nærværende Tilfælde. Der er altsaa poneret en juridisk Umulighed som Betingelse for „Jaet“, idet der er sagt: Under Forudsætning, at Det kan ansees som en Selvfølge — hvad der efter sin Natur er en juridisk Umulighed — saa siges her Ja til Indfrænkning af Grundloven af 5te Juni 1849 i Henshold til Loven af 29de August d. A. tilligemed Fællesforfatningens Strafftræden. Det forekommer mig, at dette Forbehold borttager hele „Jaet“, at der ikke staaer Andet end et „Nei“; thi det er et Ja under Betingelsen af en juridisk Umulighed, og det forekommer mig at være det Samme som et Nei.

Hvis altsaa denne Afdeling af Rigsdagen skulde være af samme Mening, saa maa naturligtvis en saadan Betingelse gaae ud, thi man kunde jo ikke forlange, at Regjeringen skulde modtage en Betingelse, som det var umuligt for den at benytte; thi, naar den benyttede en saadan Betingelse, saa forekommer det mig, at den kom i det Tilfælde, som man i det ældre juridiske Sprog kalder dolus malus eller Svig, og Saadant kan man hverken forlange af Kongen eller Regjeringen. Hvis altsaa denne Afdeling af Rigsdagen vilde gaae ind paa Fællesforfatningen, maatte den efter min Mening give sit Samtykke uden Betingelser, eller i alt Fald under saadanne Betingelser, som Regjeringen kunde gaae ind paa. Da jeg derfor har antaget, at det i alle Tilfælde vilde være nødvendigt, at denne Sag vendte tilbage til det andet Thing, har jeg troet at maatte anføre dette fra Begyndelsen af, da det naturligtvis maa have Indflydelse paa Sagens Behandling i dette Thing. Jeg skal ogsaa tillade mig at gjøre opmærksom paa, at den ærede Kultusminister ikke er gaaet ind paa Forudsætningen i dens hele Udstrækning; han har vel forudsat, som noget høist Usandsynligt; at en saadan Eventualitet kunde ind-